

28. 4. 2005

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K právní povaze a účinkům prohlášení advokáta o pravosti podpisu

S účinností od 1. ledna 2005 bylo do zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii (dále také jen "ZA"), vloženo zákonem č. [284/2004](#) Sb. nové ustanovení § 25a. V tomto ustanovení je obsažen nový, české advokacii (a vůbec českému právu) doposud neznámý institut, a to prohlášení advokáta o pravosti podpisu (dále také jen "prohlášení").

I. Obecně

S účinností od 1. ledna 2005 bylo do zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii (dále také jen "ZA"), vloženo zákonem č. [284/2004](#) Sb. nové ustanovení § 25a. V tomto ustanovení je obsažen nový, české advokacii (a vůbec českému právu) doposud neznámý institut, a to prohlášení advokáta o pravosti podpisu (dále také jen "prohlášení").

Účelem uzákonění institutu prohlášení byla bezesporu snaha zákonodárce urychlit "právní obchod" zejména v těch případech, kdy právní předpisy vyžadují, aby podpisy účastníků na listině – byť sepsané advokátem a před ním účastníky podepsané - musely být *navíc* úředně ověřovány, tj. legalizovány podle § 74 notářského řádu anebo podle § 4 zákona č. [41/1993](#) Sb., o ověřování shody opisů nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu obecními úřady a o vydávání potvrzení orgány obcí a okresními úřady, popřípadě podle § 35 zákona č. [61/2000](#) Sb., o námořní plavbě (§ 1 vyhlášky č. [272/2000](#) Sb., o ověřování pravosti podpisu nebo shody opisu nebo kopie s listinou velitelem lodě).

Zákonodárce se tedy – podle mého názoru zcela správně – rozhodl, že ve shora uvedeném případě není nutné na úředním ověření podpisu (legalizaci) jednající osoby trvat, neboť – pokud jde o skutečnost, že listina byla před advokátem jednající osobou podepsána – zcela postačí vyjít z prohlášení advokáta, který sám listinu sepsal. Prohlášení advokáta bylo tedy nadáno – stejně jako úřední ověření podpisu – *veřejnou vírou (důvěrou) v jeho pravdivost*, pokud jde o skutečnost, že listina byla jednající osobou určitého dne a na určitém místě před advokátem podepsána.

Advokát se tím nestal – vedle notářů, obecních úřadů a velitelů námořních lodí – další osobou oprávněnou činit úřední ověření podpisů (legalizaci), jeho prohlášení o pravosti podpisu je však – pokud jde o jeho *právní účinky* – postaveno tomuto úřednímu ověření právem naroveň, pokud advokát prohlášení učinil v souladu s ustanovením § 25a ZA.

Tento závěr zcela jednoznačně vyplývá z ustanovení § 25a odst. 1 ZA, v němž se praví, že "advokát je oprávněn nahradit úřední ověření podpisu ... svým prohlášením se stejnými účinky ...".

(Právní) účinky či právní důsledky úředního ověření podpisu jsou dva:

- a) úřední ověření podpisu účastníka (účastníků) na listině o právním úkonu, které je vyžadováno právním předpisem, je *podmínkou platnosti* tohoto právního úkonu; teorie zde hovoří o kvalifikované – na rozdíl od prosté – písemné formě právního úkonu (dále jen "hmotněprávní účinek"). Není-li v těchto případech (viz například § 57 odst. 1 věta druhá obchodního zákoníku) podpis účastníka úředně ověřen, je právní úkon neplatný pro nedostatek formy podle § 40 odst. 1 občanského zákoníku,
- b) v procesním právu (viz například a zejména § 134 o. s. ř.) má úřední ověření podpisu – při dokazování – ten důsledek, že soud (nebo jiný rozhodující orgán) vychází bez dalšího z pravosti podpisu, není-li jinými důkazy prokázán opak (dále jen "procesní účinek").

Pokud tedy ustanovení § 25a zákona o advokacii hovoří o tom, že advokát je oprávněn nahradit úřední ověření podpisu svým prohlášením se *stejnými účinky*, má tím na mysli to, že prohlášení advokáta má hmotněprávní a procesní účinky úředního ověření podpisu v právě naznačeném smyslu.

Jestliže tedy podpisy zakladatelů na společenské smlouvě o založení společnosti s ručením omezeným byly nikoliv úředně ověřeny, jak to vyžaduje citované ustanovení § 57 odst. 1 věta druhá obchodního zákoníku, nýbrž byly - namísto toho - opatřeny prohlášením advokáta, který tuto společenskou smlouvu sepsal, nemůže být tato společenská smlouva neplatným právním úkonem pro nedostatek její formy (hmotněprávní účinek prohlášení) a soud, v řízení před nímž by byla tato společenská smlouva provedena jako důkaz, by byl povinen - nebyl-li by prokázán jinými důkazy opak - vycházet z pravosti podpisu zakladatelů na společenské smlouvě (procesně právní účinky prohlášení).

II. Prohlášení jako veřejná listina

Zákon o advokacii výslovně neoznačil prohlášení za veřejnou listinu; tento fakt však sám o sobě ještě neznamená, že prohlášení veřejnou listinou skutečně není. V legislativě je totiž řešení, kdy právní předpis nadá určitou listinu atributy veřejné víry (důvěry), aniž by ji současně explicitně za veřejnou listinu prohlásil, podle mého názoru asi častějším jevem, než kdy takové výslovné prohlášení je v právním předpisu obsaženo.

Příkladem budiž ustanovení § 27a odst. 1 obchodního rejstříku pojednávající například o potvrzení rejstříkového soudu, že v obchodním rejstříku není určitý zápis. Nikdo zřejmě nebude pochybovat o tom, že toto potvrzení je veřejnou listinou jenom proto, že ji obchodní zákoník takto výslovně neoznačil.

Někdo by mohl - s odkazem na ustanovení § 134 o. s. ř. - namítnout, že v tomto případě lze dospět k závěru o "veřejnosti" listiny proto, že ji "vydal soud v mezích své pravomoci", a nikoliv - pokud jde o prohlášení - advokát, jakožto fyzická osoba, která nesporně soudem ani "jiným státním orgánem" ve smyslu tohoto zákonného ustanovení není. K vyvrácení tohoto argumentu postačí snad odkaz na to, že dokonce i úřední ověření podpisu jsou oprávněny provádět fyzické osoby, a to notáři a velitelé lodí.

K tomu lze opět pochopitelně namítnout, že v případě listiny o notářské legalizaci se jedná o veřejnou listinu proto, že ji takto výslovně označuje ustanovení § 6 notářského řádu. S tímto argumentem však nevystačíme v případě legalizace provedené velitelem lodě (který také není soudem ani jiným státním orgánem), neboť ani zákon č. [61/2000](#) Sb., o námořní plavbě, ani vyhláška č. [272/2000](#) Sb. listinu o takové legalizaci za veřejnou listinu neprohlašují. Má to snad znamenat, že legalizace provedená velitelem lodě podle těchto právních předpisů, resp. listina ji obsahující není veřejnou listinou ve smyslu § 134 o. s. ř.? Zajisté nikoliv, neboť jinak by celá tato zákonná úprava postrádala jakéhokoliv smyslu.

Z právě uvedeného podle mého názoru dostatečně srozumitelně a téměř plasticky vyplývá, že listina je v právu považována za veřejnou nikoliv proto, že ji vydal určitý kvalifikovaný subjekt (soud, jiný státní orgán, notář apod.), a dokonce ani proto, že ji za veřejnou listinu výslovně označil zákon nebo jiný právní předpis, nýbrž pouze a výhradně proto, že z právního předpisu, který o ní pojednává, byť i implicitně, vyplývá, že tato listina je ohledně toho, co je v ní uvedeno, nadána - na rozdíl od listiny soukromé - atributy veřejné víry (důvěry) v její pravdivost.

Velmi výstižně takto charakterizoval podstatu veřejné listiny J. Bárta, když uvedl, že "konkrétní právní předpisy zpravidla nestanoví, že některá listina je veřejnou listinou, i když o této její povaze nevznikají pochybnosti. ... Shora citované ustanovení občanského soudního řádu (§ 134 - pozn. M. R.) je přesto určitým vodítkem pro výklad pojmu "veřejná listina". Lze dovodit, že je to jakákoliv listina vydaná státním orgánem nebo jiným orgánem k tomu oprávněným, a požívající veřejné víry jednak pokud jde o její autentičnost, jednak pokud jde o její obsah. Obsahem veřejné víry je pak to, že se ve sféře veřejné (t. j. nejen v řízení, ale vůbec v praxi státních a jiných veřejných orgánů) předpokládá správnost listiny, pokud se nedokáže opak - t. j. nedokazuje se správnost, dokazuje se naopak jen případná nesprávnost. **Logika je tedy právě opačná, než by se na první pohled zdálo: Nikoliv že se dokumentu dostává veřejné víry, protože je (něčím nebo někým) prohlášen za veřejnou listinu, ale je veřejnou listinou proto, že má veřejnou víru.**" (zvýrazněno M. R.).^[1]

Ve stejném duchu definovala veřejnou listinu i československá meziválečná judikatura, která mimo jiné - na rozdíl od definice obsažené v ustanovení § 134 o. s. ř. - brala v úvahu i okolnost, že veřejná listina může být vydána nejen soudem nebo jiným státním orgánem, nýbrž i jinou osobou, včetně osoby fyzické: "Pojem "veřejné listiny" není

v trestním zákoně blíže vymezen a dlužno jí rozuměti jednak listinu, vydanou v předepsané formě veřejným úřadem v mezích jeho úředních oprávnění, **jednak listinu vydanou v předepsané formě osobou, požívající veřejné víry v oboru jí přikázaném.**” (zvýrazněno M. R.).[2]

Výslovné prohlášení listiny za veřejnou je tedy superfluum, pokud právní předpis, který takové prohlášení obsahuje, atributy veřejné víry listině, o níž pojednává, jednoznačně na jiném místě přisuzuje. Takové výslovné prohlášení zajisté není na škodu (“superfluum non nocet”), samo o sobě však v žádném případě není nutnou podmínkou k tomu, abychom listinu mohli označit za veřejnou.[3]

Spíše naopak: nedůslednost nebo nedomyšlenost legislativy při používání prohlášení o veřejné listině může být někdy značně zavádějící. Tak například již citovaný zákon č. 61/2000 Sb., o námořní plavbě, prohlašuje v ustanovení § 25 odst. 3 určité listiny za listiny veřejné; listina o úředním ověření pravosti podpisu kapitánem lodi podle § 35 tohoto zákona však mezi nimi není. Má to snad znamenat, že listina o této legalizaci skutečně není veřejnou listinou? Bezpochyby nikoliv.

Vzhledem k tomu, co bylo uvedeno, soudím, že listina, která obsahuje prohlášení advokáta o pravosti podpisu podle § 25a ZA, je podle českého práva veřejnou listinou, pokud obsahuje veškeré náležitosti stanovené tímto zákonným ustanovením a stavovským předpisem, který byl vydán Českou advokátní komorou na základě ustanovení § 25a odst. 5 ZA.[4]

V literatuře byl J. Sklenářem zaujat názor opačný, totiž že “quasilegalizační doložka není veřejnou listinou.”.[5] Tento závěr vyvozuje J. Sklenář jednak ze skutečnosti, že zákon o advokacii prohlášení neoznačil výslovně za veřejnou listinu, jednak ze znění ustanovení § 25a odst. 1 ZA, které hovoří o účincích úředního prohlášení, jež je advokát oprávněn nahradit svým prohlášením o pravosti podpisu, s tím, že toto prohlášení má “účinky stejné”: “Úřední ověření podpisu (ve formě legalizační doložky) je veřejnou listinou.” (protože ji za veřejnou listinu označil notářský řád, uvádí autor na jiném místě – pozn. M. R.) “Quasilegalizační doložka nahrazuje úřední ověření (ve formě notářské legalizační doložky) se stejnými účinky. Jelikož však z identity účinků nelze vyvodit závěr o totožné povaze právních nástrojů, které tyto účinky způsobují, není možné touto cestou učinit závěr o “veřejnosti” quasilegalizační doložky. Pokud je něco něčím nahrazováno (byť se stejnými účinky), neplyne z identity účinků závěr o tom, že mezi nahrazujícím a nahrazovaným existuje vztah totožnosti co do vlastností”.[6]

Vzhledem k tomu, co bylo uvedeno výše, je závěr J. Sklenáře, podle něhož je notářská legalizační doložka veřejnou listinou proto, že ji takto označuje notářský řád, přinejmenším nedomyšlený; tato doložka je veřejnou listinou zejména a jedině proto, že požívá veřejné víry v její pravdivost.[7]

Posléze uvedené úvahy J. Sklenáře jsou z hlediska formální logiky zajisté správné, avšak používání formální logiky je pro výklad právních předpisů pouze podmínkou nutnou, nikoliv však dostatečnou. Formální logika například nikterak nepracuje s pojmem *veřejné víry* (*důvěry*) v tom smyslu, v jakém bylo shora uvedeno. Přitom tento pojem je pro zodpovězení otázky, zda prohlášení advokáta o pravosti podpisu (a vůbec jakákoliv jiná listina) je či není veřejnou listinou, rozhodující.

Zkoumáme-li z tohoto pohledu podstatu notářské (i jakékoliv jiné) legalizační doložky na jedné straně, a prohlášení advokáta o pravosti podpisu na straně druhé, musíme dojít k závěru, že se – ponecháme-li stranou četná zákonná omezení, pokud jde o prohlášení – jedná o zcela totožné právní instituty, neboť oba dva jsou nadány atributy veřejné víry či důvěry v pravdivost jejich obsahu. Pokud pak ZA hovoří o “nahrazení” notářské legalizační doložky prohlášením advokáta, má tím být vyjádřeno pouze to, že tam, kde určitý právní předpis stanoví povinnost úředního ověření podpisu, lze namísto toho využít i prohlášení advokáta o pravosti podpisu. Nejde zde tedy o vztah nahrazovaného a nahrazujícího, nýbrž skutečně o “vztah totožnosti co do vlastností”.[8] Oba tyto právní instituty, resp. obě tyto veřejné listiny musí mít proto také identické právní účinky, a to jak účinky hmotněprávní, tak i účinky procesní.

Myslím proto, že J. Sklenář poněkud přecenil význam gramatického a logického výkladu ustanovení § 25a odst. 1 ZA, tj. nepřihlédl dostatečně k tomu, že právníká či legislativní mluva se řídí svými vlastními specifickými pravidly (mezi něž patří i implicitní používání obecných právních pojmů právním předpisem nedefinovaných), bez jejichž dostatečné znalosti nelze ke správné interpretaci jakéhokoliv právního předpisu dospět.

III. Prohlášení z hlediska trestního práva

Závěr, že prohlášení advokáta o pravosti podpisu, resp. listina jej obsahující, je veřejnou listinou, má závažné právní důsledky v různých oblastech práva.

Jedním z těchto důsledků je to, že prohlášení bezesporu požívá trestně právní ochrany. Padělání prohlášení nebo podstatné změnění jeho obsahu by proto podle mého názoru bylo nutné posoudit jako trestný čin padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 176 trestního zákona.

Je totiž nesporné, že zde existuje – podobně jako u úředního ověření podpisu – zcela pochopitelný veřejný zájem na tom, aby byla i tímto způsobem chráněna důvěra v pravost a pravdivost prohlášení jakožto veřejné listiny.^[9]

IV. Prohlášení z hlediska

Úmluvy o zrušení požadavku ověřování cizích veřejných listin ze dne 5. října 1961

Vzhledem k tomu, že prohlášení je veřejnou listinou v České republice, resp. veřejnou listinou podle českého práva, musí být prohlášení uznáno smluvními státy za veřejnou listinu i z hlediska Úmluvy o zrušení požadavku ověřování cizích veřejných listin ze dne 5. října 1961, která vstoupila pro Českou republiku v platnost dne 16. 3. 1999 (dále jen "Úmluva"); viz sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 45/1999 Sb.

Úmluva nahrazuje mezi členskými státy jinak obvyklé zdlouhavé diplomatické nebo konzulární ověřování původu a správnosti veřejné listiny (tzv. superlegalizace) jednoduchou procedurou ověření veřejné listiny jedním z orgánů státu, v němž byla vydána, prostřednictvím tzv. apostily (Apostille); viz čl. 4 Úmluvy.

Se závěrem J. Sklenáře, že prohlášení režimu Úmluvy nepodléhá, neboť není veřejnou listinou,^[10] nelze ze shora zmíněných důvodů souhlasit. J. Sklenář však navíc na podporu tohoto svého závěru uvádí i následující argumenty: "Haagskou úmluvu je ... třeba vykládat v souladu s Vídeňskou úmluvou o smluvním právu (vyhláška MZV ze dne 4. 9. 1987), podle jejíhož čl. 31 odst. 1 platí: ... (Smlouva musí být vykládána v dobré víře, v souladu s obvyklým významem, který je dáván výrazům ve smlouvě v jejich celkové souvislosti, a rovněž s přihlédnutím ke předmětu a účelu smlouvy.) Nelze se domnívat, že by obvyklým výrazem (ordinary meaning) výrazu "úřední potvrzení pravosti podpisu" bylo též "jiné než úřední potvrzení pravosti podpisu", tj. quasilegalizační doložka. V tomto směru se nelze dovolávat ustanovení českého práva o tom, že quasilegalizační doložka nahrazuje úřední ověření podpisu se stejným účinkem, protože takové "pašování" (sic!) quasilegalizační doložky pod režim Haagské úmluvy by bylo de facto klamáním (sic!) smluvních partnerů České republiky a takový výklad by ostatně nebyl v souladu s citovaným výkladovým pravidlem zakotveným ve Vídeňské úmluvě o smluvním právu."

K tomu je třeba podle mého soudu uvést, že by "klamáním smluvních partnerů České republiky" bylo spíše to, kdybychom předstírali, že prohlášení v České republice není za veřejnou listinu považováno, ačkoliv je tomu – z důvodů výše uvedených – právě naopak, neboť prohlášení zde požívá bezesporu veřejné víry (důvěry) v jeho správnost, stejně jako je tomu v případě notářské nebo jiné legalizace. O tom, zda určitá listina má být v České republice považována pro účely Úmluvy za listinu veřejnou, je totiž oprávněna rozhodovat pouze a výhradně Česká republika, resp. její právní řád, a nikoliv i ostatní její smluvní státy.

Takový výklad – zejména pak čl. 1 Úmluvy, který pro její účely definuje pojem veřejné listiny – ostatně autorovi tohoto článku podal i první tajemník Stálé kanceláře Haagské konference o mezinárodním právu soukromém pan Dr. Christophe Bernasconi, LL.M.: "Naším názorem v této věci je, že Haagská úmluva o apostilaci se může použít na ověření podpisu vydávaná advokáty, pokud podle práva jejich domovského státu (tj. ve vašem případě České republiky) taková ověření jsou považována za veřejné listiny pro účely Úmluvy. Zda je tomu tak i v případě českého práva je otázkou, k níž se nemůžeme autoritativně vyjadřovat. Úmluva nespecifikuje osoby nebo úřady, které jsou oprávněny činit úřední ověření listin. Z Vysvětlující zprávy vypracované panem Loussouarnem (Vysvětlující zpráva je dostupná na webové stránce Haagské konference www.hcch.net, pod "Welcome", "Conventions/All Conventions", "12"), jakož i ze znění Úmluvy je zřejmé, že úmyslem jejich tvůrců bylo učinit její působnost co nejširší. Podle Vysvětlující zprávy "se všichni delegáti

shodli na tom, že splnění požadavků vyplývajících jinak z příslušného právního řádu by nemělo být vyžadováno (jinými slovy, že Úmluva by měla být použitelná) v případě všech takových listin, které nebyly jednajícím osobou podepsány jakožto osobou soukromou (sous seing privé).“ . Otázka, zda advokát je oprávněn činit úřední ověření listiny, musí být nicméně řešena právem státu, z něhož listina pochází. Jinými slovy, je záležitostí pouze českého práva, zda ověření podpisu českými advokáty má být považováno za “úřední ověření” a zda může být vydána apostila k takovým dokumentům.”[\[11\]](#)

Leč šedivá je teorie, ale zelený strom praxe. Od publikace článku J. Sklenáře se totiž k otázce, zda prohlášení je veřejnou listinou spadající pod působnost Úmluvy, vyslovily dva státní orgány, které Úmluvu v praxi vykládají a používají, a to Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo zahraničních věcí. Obě tato ministerstva vyslovila názor, že prohlášení je veřejnou listinou a proto je na ně Úmluva použitelná.[\[12\]](#)

Vzhledem k tomu, že prohlášení není veřejnou listinou justiční, jakož i k tomu, že pouze Česká advokátní komora uschovává podpisové vzory advokátů, kterým byla vydána kniha o prohlášeních o pravosti podpisu (viz § 25a odst. 3 a 4 ZA), bylo mezi Českou advokátní komorou a Ministerstvem zahraničních věcí dohodnuto, že pro účely apostilace podle Úmluvy (kterou v tomto případě provádí právě Ministerstvo zahraničních věcí) budou prohlášení opatřována *vyšším ověřením* České advokátní komory. Představenstvo České advokátní komory vzhledem k tomu novelizovalo v tomto směru stavovský předpis uvedený v poznámce pod čarou č. 4, a to svým usnesením ze dne 12. 4. 2005, které bude vyhlášeno v nejbližší částce Věstníku České advokátní komory.

V této souvislosti je třeba snad jen dodat, že skutečnost, že v České republice byl uzákoněn institut prohlášení advokáta o pravosti podpisu jakožto veřejné listiny, na niž je třeba ve vztahu k zahraničí použít Úmluvu, není v členských státech Evropské unie nikterak výjimečným jevem. Podobný institut podle vědomostí autora tohoto článku existuje například ve Velké Británii v případě solicitorů.

V. Závěrem

Prohlášení advokáta o pravosti podpisu podle § 25a ZA je v českém právu zcela novým právním institutem. Je to bezesporu institut doposud neprobádaný, který již za krátkou dobu svého trvání (a dokonce ještě při projednávání nového ustanovení § 25a ZA v Parlamentu) byl podnětem k mnoha – někdy bouřlivým – diskusím, odborný právníký tisk nevyjímaje (citovaný článek J. Sklenáře je toho příkladem). Tak tomu u nových věcí obvykle bývá.

Jsem však přesvědčen, že prohlášení advokáta o pravosti podpisu je legislativním dílem v zásadě zdařilým, které je s to zkvalitnit právní služby poskytované advokáty, a to aniž by došlo k významnějšímu zásahu do pravomoci těch orgánů a osob, kterým již tradičně v našem právním prostředí úřední ověřování podpisů (legalizace) náleží.

Záleží nyní na advokátech, kteří tento institut ve své praxi využívají, aby důvěru, která v ně byla zákonodárcem vložena, svým odpovědným přístupem potvrdili.

[\[1\]](#) Bárta, J.: K povaze veřejných listin a uznání cizozemských listin za listiny veřejné v českém právu. Právní rozhledy č. 2/93, str. 44 (citováno podle ASPI: 2604/LIT/).

[\[2\]](#) Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 19. 3. 1927, Vážný 1927, IX: 207 až 211 (citováno podle ASPI: 21439/JUD/).

[\[3\]](#) Tak například ustanovením § 55d odst. 3 ZA je prohlášen za veřejnou listinu například výpis ze seznamu advokátů vedeného Českou advokátní komorou. Toto ustanovení bylo do ZA vloženo novelou provedenou zákonem č. [210/1999](#) Sb., který nabyl účinnosti dnem 5. 10. 1999. Nikdo však – předpokládám – nepochybuje, výpis ze seznamu byl veřejnou listinou i před tímto datem.

[\[4\]](#) Usnesení představenstva České advokátní komory č. 9/2004 Věstníku České advokátní komory, kterým se stanoví podrobnosti

o povinnostech advokáta při činění prohlášení o pravosti podpisu a při vedení evidence o těchto prohlášeních, ve znění usnesení představenstva České advokátní komory č. 11/2004 Věstníku České advokátní komory a č. 1/2005 Věstníku České advokátní komory.

[5] Sklenář, J.: Některé aspekty "quasilegalizace" prováděné advokátem podle zákona o advokacii ve srovnání s legalizací prováděnou notářem podle notářského řádu. Ad Notam č. 1/2005, str. 16. Autor pracovně nazývá prohlášení advokáta o pravosti podpisu *quasilegalizací*.

[6] Tamtéž.

[7] Takové zjednodušené vidění problému je - bohužel - v naší právní literatuře dosti časté. Tak například v napohled reprezentativním Slovníku českého práva, Linde, Praha 1999, se uvádí: "Veřejná listina je listina, která je za veřejnou listinu prohlášena zvláštními právními předpisy." (II. díl, str. 1563). Tím spíše je nutno ocenit velmi instruktivní příspěvek J. Bárty citovaný v pozn. č. 1.

[8] Z hlediska legislativní techniky by bylo možné celý problém řešit i tak, že by právní předpisy napříště stanovily, že podpis na listině musí být **bud'** úředně ověřen **nebo** že jeho pravost musí být prokázána prohlášením advokáta podle § 25a ZA. Při tomto - ovšem poněkud těžkopádném - řešení by totožnost obou těchto institutů byla již bezpochyby zcela zřejmá.

[9] Viz Novotný, O. a kol.: Trestní právo hmotné. ASPI Publishing, 4. přepracované vydání, 2004, 2. (zvláštní) část, str. 275, pokud jde o vymezení objektu trestného činu podle § 176 trestního zákona.

[10] Sklenář, J.: dílo cit. v pozn. č. 5, str. 17.

[11] "Our opinion on this matter is that the Hague Apostille Convention may apply to authentications of signature issued by advocates as long as under the law of the State of origin (i.e., in your case, the Czech Republic) such authentications are considered to be public documents for the purpose of the Convention. Whether or not this is indeed case under Czech law is a question on which we cannot comment with authority. The Convention does not specify the persons or authorities who may be competent to place official certificates on documents. It only lists a few examples, such as official and notarial authentications of signatures. It is clear from the Explanatory Report drawn up by Mr Loussouarn (the Explanatory Report is available on the website of the Hague Conference at www.hcch.net, under "Welcome", "Conventions/All Conventions", "12"), as well as from the wording of the Convention, that the intention of the drafters was to keep the scope of the Convention as broad as possible. According to the Explanatory Report; "all delegates were in agreement that legalisation should be abolished [in other words, the Convention should be applicable] for all documents other than documents signed by persons in their private capacity (sous seing privé)". However, the question whether an advocate is competent to place an official certificate on a document is to be determined by the law of the State from which the document originates. In other words, it is only if under the Czech Law, authentications of signatures by Czech advocates are deemed to be "official certificates" that Apostilles may be issued for those documents.". Celý text odpovědi pana Bernasconiho je obsažen v jeho e-mailové zprávě, která je k dispozici v České advokátní komoře.

[12] Dokumenty obsahující tento názor obou ministerstev jsou k dispozici v České advokátní komoře.

Zdroj: ČAK